

" !
& ! (# ! " ! "
" , " ! "

! , !+ * #)"	! ! \$, ! ! #)	% ! !
---------------	-----------------	-------

Pau Faner, escriptor:

“Agatha Allen es va creant un nom: potser un dia es menjarà a Pau Faner”

▲ TEXT: JOAN MASCARÓ M. | FOTOS: JOAN MASCARÓ M.

L'abril de l'any que ve complirà 70 anys i per ara pocs dies hi ha que Pau Faner no escrigui. Ni Pau Faner ni Agatha Allen, que és el pseudònim que l'escriptor ciutadellenc fa servir (sense amagar-se'n) per a les versions en castellà d'alguns dels seus llibres, que, si fa falta, ell mateix tradueix i que es poden trobar normalment en format digital. El primer llibre d'Agatha Allen, 'El amor del capitán Gaviota', una apassionant novel·la romàntica d'aventures i acció amb rerefons històric, va sortir l'any passat, mentre que l'abril d'enguany va publicar el seu segon, 'El día y la noche', i ja en té altres tres en preparació amb Penguin Random House: 'El secreto del peregrino' i 'Su rostro verdadero' (que són la primera i segona part de 'Les bodes del diable') i 'Flor de sal'.

Mentre Agatha Allen va fent-se un nom, Pau Faner tampoc no atura i ara, aquest dissabte 8 de setembre a les 11.30 h a la Fira del Llibre en Català de Barcelona i el divendres 28 de setembre a les 20.30 h al Cercle Artístic de Ciutadella, a través de l'editorial Gregal, presentarà 'El dia i la nit', que en aquest cas ha seguit el camí invers i la versió en català surt publicada després de la castellana.

- El títol d'aquesta nova novel·la, 'El dia i la nit', fa referència al diferent que són els dos germans protagonistes, Severià i Florià, que, a més, són rivals. Què és el que els enfronta?

- En realitat, els dos germans són molt intel·ligents... però un dels dos, Florià, que és el germà 'bastard', vol ser escriptor i arriba a ser un dels millors preromàntics de l'època, posant-hi una bona imaginació fantàstica a les novel·les i obres de teatre que escriu. I l'altre, Severià, que és el fill del Comte i l'hereu 'natural', també és molt intel·ligent i voldria ser escriptor, però no li surt escriure amb la imaginació creativa que desitjaria tenir, i açò ja és un motiu d'enveja, tot i que gramaticalment escriu molt correcte, però no té imaginació.

- Els noms, Severià i Florià, també ja donen pistes del seu

caràcter, no?

- Sí, sí, Severià és de molt més mal caràcter que l'altre, mentre que Florià és més feiner, per exemple, essent de caràcters contraposats. Severià té enveja de l'altre i, a més, son pare prefereix al 'bastard', que és més correcte, més amable, més guapo, més ben dotat, creu molt..., i aquesta enveja com a tema arriba fins al final del llibre. L'altre, Florià, vol el contrari: dur-se bé amb el germà, contemporitzar,... El títol, 'El dia i la nit', ve d'aquí, en el sentit que els germans són com el dia i la nit, com el blanc i el negre, açò encara que també hi ha altres personatges secundaris a la novel·la. Un altre conflicte és pel tema de l'heretat, perquè Severià diu que com que és l'hereu tot el que és d'en Florià és seu, i

li vol prendre fins i tot la dona amb qui l'altre manté una història d'amor que també dura fins al final de la novel·la, i açò amb son pare que vol fer hereu al 'bastard'.

- En l'explicació de la contraportada, una de les preguntes que es fan és si l'odi pot fer que un home mati el seu germà. Quina resposta hi ha a la novel·la? I a la vida real, què en pensa Pau Faner?

- Bé, aquesta part de la trama és un dels ganxos de la novel·la, que li donen intriga i, és clar, no ho desvetllaré, perquè forma part del desenllaç d'aquesta història. Puc dir que matar al seu germà és una cosa que li passa pel cap a un dels personatges, però per saber si ho fa o no ho fa s'haurà de llegir el llibre (riu). A la vida real? Sí, i tant que pot passar, i passa... està ple d'històries verídiques que així ho constata, tant ara com al llarg de la història... de fet, també ja a la Bíblia surten Caín i Abel, dos germans que un mata l'altre per enveja i que ja il·lustra una situació semblant, encara que a la novel·la 'El dia i la nit' me l'he inventada jo i no té perquè passar el mateix (riu).

- En quina època està ambientada la novel·la? Hi té presència Menorca?

- La novel·la es pot dir que agafa des de la revolució francesa,

des de finals del segle XVIII, fins a Napoleó, a principis del XIX, i amb Florià, per exemple, que estudia Medicina a Montpeller i arriba a ser doctor militar amb els anglesos i que té aventures amoroses per França, que presencia part de la revolució i veu com maten al rei Lluís XVI, així com la pujada de Napoleó. I Menorca sí que hi té molta presència. Per a les dades històriques m'he servit sobretot del que ha escrit Miquel Àngel Casanovas, entre altres a un dels toms de l'Enciclopèdia de Menorca, i les dades que hi he posat són reals. En realitat, Menorca també surt molt perquè els dos germans són ciutadellencs. Severià es dedica als negocis, té vaixells i fa comerç pel Mediterrani i altres indrets, també al Bàltic. Viu a cavall entre Ciutadella i Maó i també té casa a Maó, que llavors era un port franc. A més de ser comerciant és noble, que també és el que passava llavors, tant a Maó com a Ciutadella, quan els comerciants s'enriquien, que volien ser nobles i compraven els títols nobiliaris. L'altre, Florià, es fa metge militar i viatja també com a diplomàtic per Europa i Amèrica, arribant a ser representant de la Cambra dels Lords de la Gran Bretanya, a la vegada que fa d'intel·lectual i publica llibres, tant a Maó com a París, per exemple. L'ambient que es descriu és el de la Menorca de l'època i també l'uropeu del moment, perquè si Menorca hi té molta presència també hi surt Anglaterra, França, Itàlia, Irlanda i fins i tot la Índia. És una novel·la d'aventures i d'amor amb la situació històrica d'aquella època.

“ Puc dir que matar al seu germà és una cosa que li passa pel cap a un dels personatges d'El dia i la nit, però per saber si ho fa o no ho fa s'haurà de llegir el llibre ”

- A aquesta la firmau com a Pau Faner, però en la seva versió castellana, en digital i fa uns mesos, va sortir publicada amb Agatha Allen com a autora, que és el vostre pseudònim. Ha aconseguit estirar públic?

- No ho sé..., però Agatha Allen es va creant un nom. Ara, de seus n'hi ha dos a l'aparador digital ('El amor del capitán Gaviota' i 'El día y la noche'), i prest n'hi hauran altres dos ('El secreto del peregrino' i 'Su rostro verdadero') i més endavant un cinquè, 'Flor de sal', i així el nom va creixent. Una cosa que és molt convenient d'aquesta part també és que comprar un llibre ('El día y la noche', en aquest cas) no arriba a 4 €, i fins i tot me van dir que a 'El amor del capitán Gaviota' l'havien trobat en oferta a 0,80 €, preus que els llibres impresos no poden valer mai. En aquest sentit, apart de coses com que no ocupa espai

físic i pots consultar directament el diccionari si fa falta, el més interessant és que qui ara no llegeix és perquè no vol, i que arriba arreu del món. Un avantatge d'allò digital és que és immediat, tot i que el gran públic encara no està acostumat a llegir d'aquesta manera.

- Dèieu que Agatha Allen prest tornarà a sortir amb 'El secreto del peregrino' i 'Su rostro verdadero', que són la primera i segona part de 'Les bodes del diable', que va publicar en 2011. Quin és el recorregut d'Agatha Allen? En quins casos és ella l'autora?

- Ara, a partir d'El amor del capitán Gaviota', és per als llibres que faig en castellà. En castellà el nom de Pau Faner no és tan conegut i ho podia fer amb pseudònim, i l'editor ho va acceptar. En català, en canvi, quan ho vaig intentar ('Les bodes del diable' en el seu moment havia de sortir amb el pseudònim de Paul Hayfield) no ho van voler, perquè deien que aquell no era conegut i Pau Faner, com a nom, ja estava creat, i llavors no fer-ho amb aquest nom llevava

vides. És en aquest sentit que dic que ara estic creant Agatha Allen. Un pseudònim és més asèptic i d'aquesta manera no hi ha rivalitat entre castellà i català, entre Agatha Allen i Pau Faner. Hi havia un professor de Literatura a l'Institut que quan vaig publicar el meu primer llibre en castellà, 'Caballos de carga', i va veure el nom de Pau Faner ja em va dir que un llibre així que posés Pau Faner no el llegiria, i açò que el publicava una editorial com Destino. En aquells moments ja vaig pensar en açò dels pseudònims. I és que hi ha un sentiment de rivalitat que és desastrós. Després, a 'Caballos de carga' el van publicar a 'Grandes autores españolas del siglo XX', però a açò hi ha un públic que no ho sap i només veu Pau Faner i ja no el llegeix. A més, ara amb Agatha Allen també me vaig dir de posar un nom de dona per despistar més, tot i que tot d'una vaig dir que era jo i no me n'he amagat, però igualment és un canvi. Va començar d'aquesta manera, i ara, potser un dia el nom d'Agatha Allen es menjarà a Pau Faner (riu).

- Varia gens la història de 'Les bodes del diable' pel fet que ara la publiqueu en dos llibres i abans com a un de tot sol, o és una traducció pura?

- El llibre d'ara, en dos llibres, és més llarg, perquè té unes 50 pàgines més, que són les que en la versió en català vaig llevar perquè me digueren que era massa llarg i que s'havia d'acurçar, açò després de repassar-ho i adaptar-ho. Ara, amb els dos llibres, he recuperat aquella versió més llarga i l'he traduïda, que també duu una feina grossa, per la qüestió de què són prop de 700 pàgines en total i per coses com que hi ha un dels personatges que ralla amb refranys, cosa que no és fàcil de traduir perquè a vegades no existeix exactament el mateix significat en llengües diferents, i és clar, no ho pots traduir tal qual. Per açò dic que més que una traducció és una versió en una altra llengua, i sembla que he fet bona feina, perquè la correctora

m'ha felicitat pel ben escrit que estava (riu). Es va dividir en dos sobretot perquè llegir prop de 700 pàgines d'una tirada en digital costa més, i bé, sí que es pot llegir de manera independent, però després no sabràs el final de tota la trama. Tot i així està pensat per llegir-se seguit, un llibre rere l'altre.

- Per cert, és ver que 'El secreto del peregrino' havia de ser inicialment el títol de 'Les bodes del diable'?

- Sí, aquest havia de ser el títol, que tenia a veure amb el contingut perquè és la història d'un peregrí que perd un llibre i aquest llibre té un secret que no es desvetlla fins al final, i açò és una part important de la història. Va passar que just abans d'editar-se en sortia un amb el mateix títol, i tot i que no hauria passat res es va decidir canviar-lo, més que res perquè aquell acabava de sortir aquells mateixos dies. En realitat, que hi hagi llibres amb el mateix títol és quelcom que sempre ha passat. Ara mateix record que Camilo José Cela va posar el títol 'Oficio de tinieblas 5' a un dels seus llibres (amb el nombre darrera de les lletres) perquè abans n'hi havia altres quatre amb aquell títol, o jo tenc 'El cant de l'alosa', que també és el títol d'una cançó i també el d'una novel·la, 'El canto de la alondra' de Willa Cather.

“ Més que una traducció, *El secreto del peregrino* i *Su rostro verdadero* és una versió en dues parts de *Les bodes del diable*, també perquè té 50 pàgines més que llavors no hi eren”

- Més endavant, després d'aquests que dèiem, ja sabeu també que Agatha Allen publicarà 'Flor de sal', que va sortir en 1986. És 'Flor de sal' el millor llibre que heu escrit mai?

- No, no, és el llibre que va guanyar el Premi Nadal, i va tenir molt de ressò i moltes edicions, sortint també a moltes col·leccions. No crec que sigui el millor, però és dels bons. De fet, 'El dia i la nit' va en la línia de 'Flor de sal'.

- En teniu qualcuna ja de nova novel·la que esperi torn per veure la llum? Rondant pel cap teníeu també fer una

novel·la només fantàstica, sense gens de realisme, així com una amb un to més realista de la guerra i la postguerra. Per on són ara aquestes novel·les?

- Que esperi torn ara mateix no. En aquests moments estic traduint 'El mal de la guerra' al castellà, també amb la idea de publicar-la, i tal vegada també s'haurà de dividir en dues parts. En realitat estic fent feina perquè siguin dues parts, perquè l'original en català tenia més de 460 pàgines. Així i tot, de projectes de novel·la sí que en tenc, com aquests que deies, però no he tingut temps per dedicar-hi... (riu). De projectes potser en tenc quatre o cinc entremans, però he de tenir temps, i sembla que no però traduir un llibre de quasi 500 pàgines també duu el seu temps i feina, perquè així com jo ho faig tal vegada surt a dues pàgines per dia i quasi me duu el mateix temps que escriure'n un de nou, encara que amb 'El mal de la guerra' hi vaig estar un any i mig. Les llengües no són matemàtiques i en la traducció no pots dir que dos i dos fan quatre.-

- L'any que ve complireu 70 anys, un escriptor ho és per sempre?

- Sí, mentre el cap funcioni sí. A Francesc de Borja Moll el vaig conèixer quan la seva editorial va publicar el meu primer llibre, 'Contes menorquins', allà cap al 1972, i quan li vaig entregar me va dir que hi tornés a l'endemà i el tindria corregit (en menys d'un dia!). Era un home amb una formació molt grossa i dominava moltíssimes llengües. Quan va arribar a ser molt més vell, les venes se li posaren més rígides i no tenia tant de rec al cap, cosa que sol passar en envellir i te'n recordes o no de les coses, i les mescles i a vegades no pots escriure. Llavors, amb en Moll ens escrivíem cartes, i per ell també era una mena d'entrenament, però també arribà un moment que se li mesclaven els idiomes i hi havia trossos en llatí, altres en francès, ... Vull dir que potser arribarà un moment que el cap no me funcionarà i ja no m'acceptaran el que pugui escriure, però mentre funcioni, i com que m'agrada tant, seguiré escrivint.